

5

OBWIESZCZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 2 stycznia 1962 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych.

1. Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. o zmianie dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 33, poz. 165) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 1951 r. Nr 55, poz. 382, z 1956 r. Nr 6, poz. 29 i Nr 21,

poz. 101, z 1958 r. Nr 1, poz. 1, z 1959 r. Nr 14, poz. 75 oraz z 1961 r. Nr 33, poz. 164 i 165) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Jednolity tekst nie obejmuje:

- 1 wstępu do dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych w brzmieniu:
„W związku z ustabilizowaniem się stosunków ludnościowych i postępującą szybko rozbudową życia gospodarczego i kulturalnego w Polsce Ludowej dojrzała potrzeba wprowadzenia jednolitego systemu dowodów osobistych odpowiadającego nowym warunkom.”;
- 2) art. 27, 28 i 29 dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 55, poz. 382) w brzmieniu:
„Art. 27. Uchyła się art. 18 i 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 32, poz. 309 i z 1932 r. Nr 38, poz. 390).
Art. 28. Wykonanie dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrom Spraw Wewnętrznych, Obrony Narodowej i Sprawiedliwości.
Art. 29. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 3) art. 2 dekretu z dnia 1 lutego 1956 r. o zmianie dekretu o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 6, poz. 29) w brzmieniu:
„Art. 2. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 4) art. 2 dekretu z dnia 13 czerwca 1956 r. o zmianie dekretu

- o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 21, poz. 101) w brzmieniu:
„Art. 2. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 5) art. 2 i 4 ustawy z dnia 14 lipca 1961 r. o zmianie dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 33, poz. 165) w brzmieniu:
„Art. 2. 1. Dowody osobiste, wydane na podstawie dekretu z dnia 22 października 1951 r. o dowodach osobistych (Dz. U. Nr 55, poz. 382 z późniejszymi zmianami) przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wystawione, lub na okres, na jaki zostały przedłużone na podstawie art. 6 ust. 4 tegoż dekretu, a po upływie tego okresu podlegają wymianie.
2. Posiadacz dowodu osobistego, o którym mowa w ust. 1, może złożyć wniosek o jego wymianę przed upływem okresu, na jaki został wystawiony lub na jaki został przedłużony”.
- „Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1962 r.”

Minister Spraw Wewnętrznych: *W. Wicha*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 stycznia 1962 r. (poz. 5).

DEKRET

z dnia 22 października 1951 r.

o dowodach osobistych.

Rozdział 1.

Posiadanie dowodów osobistych.

Art. 1. Każdy obywatel polski zamieszkały w kraju jest obowiązany od ukończenia 18 roku życia posiadać dowód osobisty.

Art. 2. 1. Osobę, która nie ukończyła 18 roku życia i nie posiada tymczasowego zaświadczenia tożsamości, wpisuje się do dowodów osobistych obojga rodziców, a jeżeli władzę rodzicielską sprawuje tylko jedno z rodziców, wpisuje się ją tylko do jego dowodu osobistego; w braku władzy rodzicielskiej wpisuje się ją do dowodu osobistego opiekuna.

2. Osoby w wieku od 16 do 18 roku życia mogą otrzymać tymczasowe zaświadczenie tożsamości.

3. Osoby w wieku od 16 do 18 roku życia są obowiązane posiadać tymczasowe zaświadczenie tożsamości, jeżeli pozostają w stosunku najmu pracy lub nie zamieszkują wspólnie z osobami, pod których władzą rodzicielską lub opieką się znajdują, albo nie pozostają pod tą władzą lub opieką.

Art. 3. Osoby umyślowo chore nie otrzymują dowodu osobistego; wpisuje się je do dowodu osoby, pod której pieczę się znajdują.

Art. 4. Osoby, których tożsamość lub obywatelstwo polskie nie zostały stwierdzone w sposób niewątpliwy, otrzymują w miejsce dowodu osobistego tymczasowe zaświadczenie tożsamości.

Art. 5. 1. Dowody osobiste i tymczasowe zaświadczenia tożsamości są jedynymi dokumentami, stwierdzającymi tożsamość osób, oraz stanowią jedyną podstawę do zameldowania i wymeldowania.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do osób, które nie są obowiązane do posiadania dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości, chyba że będąc w wieku od 16 do 18 roku życia otrzymały tymczasowe zaświadczenia tożsamości.

Art. 6. 1. Dowód osobisty wydaje się z ważnością na czas nieoznaczony.

2. Tymczasowe zaświadczenia tożsamości dla osób w wieku od 16 do 18 roku życia wystawia się na okres do lat dwóch, nie dłuższy jednak niż do ukończenia 18 roku życia.

3. Tymczasowe zaświadczenie tożsamości dla osób określonych w art. 4 wystawia się na okres do jednego roku.

4. Rada Ministrów może zarządzić wymianę dowodów osobistych wydanych na czas nieoznaczony.

Art. 7. Nie wolno zatrzymywać dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości przy przyjmowaniu do pracy lub jako zabezpieczenia wykonania świadczenia.

Rozdział 2.

Postępowanie w sprawach dowodów osobistych.

Art. 8. 1. Dowody osobiste i tymczasowe zaświadczenia tożsamości wydają powiatowe (miejskie, dzielnicowe) komendy Milicji Obywatelskiej, według miejsca zamieszkania zainteresowanego.

2. Minister Spraw Wewnętrznych określi przypadki, w których dowód osobisty można otrzymać w miejscu pobytu czasowego.

Art. 9. 1. W celu otrzymania dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości należy przedłożyć:

- 1) wniosek o wydanie dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości z poświadczonym na tym wniosku przez organ meldunkowy miejscem pobytu stałego (zamieszkania),
- 2) odpis skrócony aktu urodzenia; osoby pozostające w związku małżeńskim przedkładają tylko odpis skrócony aktu małżeństwa, osoby zaś, które pozostawały w związku małżeńskim, odpis skrócony aktu małżeństwa z adnotacją o ustaniu lub unieważnieniu tego małżeństwa,
- 3) trzy fotografie.

2. Ponadto należy organowi wydającemu dowód osobisty lub tymczasowe zaświadczenie tożsamości okazać:

- 1) zaświadczenie z miejsca pracy lub nauki albo inny dokument stwierdzający rodzaj zajęcia lub źródło utrzymania,
- 2) wojskowy dokument osobisty lub zaświadczenie o zgłoszeniu się do rejestracji, stwierdzające stosunek do powszechnego obowiązku wojskowego, jeżeli osoba ubiegająca się o dowód osobisty lub tymczasowe zaświadczenie tożsamości temu obowiązkowi podlega.

Art. 10. 1. W dowodach osobistych wpisuje się następujące dane:

- 1) nazwisko i imię oraz imiona rodziców i nazwisko panięńskie mężatki,
- 2) dzień, miesiąc, rok i miejsce urodzenia,
- 3) stan cywilny,
- 4) zawód,
- 5) rysopis,
- 6) organ, który wystawia dowód,
- 7) osoby, o których mowa w art. 2 ust. 1 i art. 3, oraz związane z tym zmiany.

2. W tymczasowych zaświadczeniach tożsamości wpisuje się dane, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem pkt 3 i 5.

Art. 11. W dowodach osobistych i tymczasowych zaświadczeniach tożsamości ponadto wpisują:

- 1) organy ewidencji i kontroli ruchu ludności — zameldowania i wymeldowania,
- 2) urzędy stanu cywilnego — zmiany dotyczące stanu cywilnego,
- 3) państwowe i spółdzielcze zakłady pracy oraz organizacje społeczne o znaczeniu ogólnopaństwowym — datę przyjęcia do pracy i zwolnienia.

Art. 12. Niedopuszczalne jest dokonywanie innych wpisów w dowodach osobistych i tymczasowych zaświadczeniach tożsamości.

Art. 13. 1. Dowody osobiste i tymczasowe zaświadczenia tożsamości podlegają wymianie:

- 1) w przypadku zmiany nazwiska lub imienia,
- 2) w przypadku uszkodzenia dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości w stopniu utrudniającym posługiwanie się nim,
- 3) w przypadku wyczerpania się miejsca na dokonywanie nowych wpisów,
- 4) po upływie czasu ważności, jeżeli chodzi o tymczasowe zaświadczenia tożsamości.

2. Przy wymianie należy przedłożyć dowód osobisty lub tymczasowe zaświadczenie tożsamości podlegające wymianie oraz w miarę potrzeby dokumenty wymienione w art. 9, a w przypadku przewidzianym w ust. 1 pkt 1 ponadto dokument stwierdzający zmianę nazwiska lub imienia.

Art. 14. 1. Dowody osobiste i tymczasowe zaświadczenia tożsamości podlegają złożeniu u właściwych organów w przypadkach wyjazdu za granicę — na czas pobytu za granicą.

2. Minister Spraw Wewnętrznych może określić przypadki, w których złożenie dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości przy wyjazdach za granicę — na czas pobytu za granicę — nie jest wymagane.

Art. 15. Dowody osobiste i tymczasowe zaświadczenia tożsamości podlegają zwrotowi w przypadkach:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego,
- 2) śmierci; w tym przypadku obowiązek zwrotu ciąży na domownikach, a w ich braku — na prowadzących książki meldunkowe.

Art. 16. 1. O utracie dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości należy w ciągu 24 godzin zawiadomić najbliższy komisariat lub posterunek Milicji Obywatelskiej.

2. W razie znalezienia dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości znalazca winien go niezwłocznie złożyć w najbliższym komisariacie lub posterunku Milicji Obywatelskiej.

3. Przepis ust. 2 stosuje się również w przypadku znalezienia własnego dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości zgłoszonego jako utracony; w tym przypadku wystarczy tylko zawiadomić o tym niezwłocznie najbliższy organ Milicji Obywatelskiej, jeżeli w miejsce zgłoszonego jako utracony nie został jeszcze wydany nowy dowód osobisty lub tymczasowe zaświadczenie tożsamości.

Art. 17. W celu kontroli ruchu ludności organy Milicji Obywatelskiej mogą żądać okazania dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości.

Art. 18. Minister Spraw Wewnętrznych wyda w drodze rozporządzenia szczegółowe przepisy o właściwości organów i trybie postępowania w sprawach dowodów osobistych i tymczasowych zaświadczeń tożsamości oraz o wzorach tych dokumentów.

Rozdział 3.

Przepisy karne.

Art. 19. Kto uchyla się od obowiązku posiadania dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości, podlega karze aresztu do lat dwóch lub grzywny do 10 tysięcy złotych albo obydwu tym karom łącznie.

Art. 20. Kto przywłaszcza sobie albo legitymuje się dowodem osobistym lub tymczasowym zaświadczeniem tożsamości należącym do innej osoby,

podlega karze więzienia do lat trzech.

Art. 21. Kto bezprawnie przewozi, przenosi lub przesyła za granicę dowód osobisty lub tymczasowe zaświadczenie tożsamości,

podlega karze więzienia do lat trzech.

Art. 22. 1. Kto narusza przepis art. 7 dekretu,

podlega karze grzywny do 3.000 złotych.

2. Kto będąc w zakładzie pracy lub organizacji społecznej określonych w art. 11 pkt 3 upoważniony do przyjęcia osoby do pracy lub zwolnienia jej z pracy, nie czyni o tym wpisu w dowodzie osobistym lub tymczasowym zaświadczeniu tożsamości tej osoby,

podlega karze grzywny do 3.000 złotych.

Tej samej karze podlega, kto mimo wezwania nie przedłoży dowodu osobistego lub tymczasowego zaświadczenia tożsamości w celu dokonania wpisu o przyjęciu do pracy lub zwolnieniu z niej.

3. Kto narusza inne przepisy dekretu lub przepisy wydane w wykonaniu dekretu,

podlega karze grzywny do 500 złotych.

Art. 23. W sprawach z art. 22 kolegia przy prezydium rad narodowych orzekają w trybie określonym ustawą z dnia 15 grudnia 1951 r. o orzecnictwie karno-administracyjnym (Dz. U. z 1959 r. Nr 15, poz. 79 i Nr 69, poz. 434).

Rozdział 4.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 24. Ministrowie Spraw Wewnętrznych i Obrony Narodowej wydadzą szczegółowe przepisy regulujące sposób wydawania dowodów osobistych żołnierzom zawodowym.